

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII“, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sînt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cărtișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Coșrul (Buteni), Coșru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Córdiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Insofire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligidiana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurașana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercățiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 80.—, pe 1/2 an K 40.—

Director și redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 40 fileri.

Sumarul:

Cauzele deprecierei Leului. — Problema valutară. —

Organizația comerțului cu lemne de foc. — Extras din ordonanța 21 și 25. — Cronică: Banca de scont a României din București. Tarif postal nou. Valorile evacuate la Budapesta. — Bibliografie.

Cauzele deprecierei Leului

Se știe, că, în străinătate, leul românesc, cu toată valoarea sa internă indiscutabilă și cu toate perspectivele strălucite ale vieții economice viitoare a României-mari, este depreciat. Cauzele acestui fenomen preocupă nu numai pe financierii noștri indigeni, cari scrutează după remediile, cari ar aduce o îmbunătățire a valutei noastre, ci și străinătatea, ce voiește să-și mențină ori să și lărgască relațiile comerciale cu noi.

Astfel a apărut, nu de mult, în revista „France-Europe Orientale“, buletinul oficial al comitetului național de expansiune economică în Europa orientală, un interesant articol, datorit d-lui Pierre Cauboue, în care rezumează cauzele deprecierei leului nostru cum urmează:

1. Exportul din România nu eră nul atunci când avea nevoie să imperteze cantități mari de mărfuri, țara fiind lipsită de aproape tot, de alimente ca și de mărfuri.

2. Germanii procedaseră prin intermediul Băncii Generale Române la emisiuni considerabile de hârtie-monedă, provocând astfel o inflațiune monetară și în consecință o depreciere a leului.

3. Stocul de aur al României fusese transportat la începutul războiului la Iași și apoi, când presiunea austro-germană devenise mai amenințătoare, la Moscova,

unde bolșevicii au pus în urmă mâna pe el. Bancnota românească cea a Băncii Naționale și cea a Băncii Generale nu mai posedă deci nici o cat de minimă acoperire metalică.

4. Băncile franceze nu puteau deschide băncilor românești credite asupra Parisului, exportul capitalurilor fiind în principiu interzis de către guvernul francez.

5. Mulți români cari aveau venituri importante în patrie, locuiau în străinătate, mai cu seamă în Franța. Îndată după restabilirea comunicațiilor, cerură să li se trimită bani din România, ceea ce a provocat o eșire relativ importantă de capitaluri din țară.

6. Când s'a înființat în sfârșit în Februarie 1919 trenul bi-săptămănal București-Paris, mulți români au plecat la Paris și și-au convertit în prealabil lei în franci, din cauza marelui dificultăți de a schimba lei la Paris.

O altă cauză, afirmă același autor, și nu din cele mici, a contribuit să îngreuneze schimbul românesc. Guvernul român a organizat prin decretul-lege dela 30 Ianuarie 1919 o comisiune de control a devizelor care a fixat cursul schimbului cek Paris și a biletelor de bancă mult mai jos decât realitatea (de pilda 100 franci 200 lei față de 260 cursul din comerț). S'a prevăzut natural pedepse severe împotriva acelor, cari vor încălca dispozițiunile decretului, guvernul se va angaja pe de altă parte să furnizeze el, pentru plata importului ce-i va părea lui necesar pentru binele țării, devize străine cu cursul fixat de dânsul. Iată care a fost rezultatul: băncile cele mari ne mai găsind să cumpere devize cu cursurile indicate și nevoind să contravină dispozițiunilor decretului, nu se mai interesară de târgul schimbului; dimpotrivă, băncile de a treia mână, casele de schimb, cumpărău îndrăzneț cu cursuri mai mari și vândură și mai scump. Găseau un aliment în cumpărările de lei ce făcea armata franceză pentru trebuințele trupelor ei din România, cumpărări care, dela 10 milioane lei pe lună în Decembrie, întrecură 30 milioane în Mai.

D. Cauboue afirmă totuși că peste un an de zile leul se va urca și aceasta din următoarele motive:

1. Guvernul român a luat dispozițiuni pentru retragerea din circulație a jumătate din emisiunea Băncii Generale;

2. Se vorbește de mult timp de contractarea unui împrumut extern românesc la Paris;

3. Dacă este adevărat că recolta de est-an a României va satisface numai trebuințele populației, România va redeveni însă la anul exportatoarea cea mare de cereale de înainte de război;

4. În ce privește petrolul și derivatele sale, exportul a și reînceput și va crește pe măsură ce se va restabili instalațiunile petrolifere și când locomotivele vor fi mai numeroase și cărbunii mai abundenti.

Dificultatea de a găsi mijloace de plată pentru cumpărările făcute în Franța poate fi deci rezolvită, după același autor, în modul următor: prin constituirea în Franța a unui consorțiu de producători și în România a unui consorțiu de negustori. Cel de al doilea consorțiu¹⁾ cumpără dela cel dintâi mărfuri pe credit de doi ani. Garanțiile necesare le-ar da fie negustorii români, fie o bancă românească interesată în operația aceasta. Garanțiile acestea ar putea consta fie în bonuri de ale Tezaurului român, fie în titluri depuse la Banca Națională a României.

Prețul de cost al mărfurilor importate în chipul acesta se va calcula după cursul schimbului comercial. Să presupunem că se importează mărfuri de 10 milioane franci; la cursul de 250 lei pentru 100 franci, mărfurile acestea vor reprezenta în România o valoare de minimum 25 milioane lei, de 30 milioane lei dacă ținem seama de cheltuielile de transport, de beneficii etc. Să admitem că în decurs de doi ani leul se va fi urcat și că schimbul va fi de 150 lei pentru 100 franci; atunci creanța Franței nu va mai fi decât de 15 milioane franci și consorțiul va fi câștigat astfel 10 milioane lei. Propunem ca beneficiul acesta să se împartă astfel: jumătate consorțiului de producători francezi, un sfert consorțiului de negustori români și celalt sfert băncii românești care va fi garantat operațiunea. Producțiunea franceză ar câștiga astfel, în afară de beneficiul ei normal, — o sumă de 5 milioane lei, — 3.333,000 franci sau 33%.

Modul acesta de procedare ar avea un triplu avantaj:

1. Ar amâna pe mai târziu o regulare acum foarte dificilă a plății din cauza lipsei de devize asupra Parisului;

2. Ar da producătorilor francezi un beneficiu important;

3. Ar face produselor franțuzești o imensă reclamă și ar pregăti astfel viitorul.

Problema valutară

tractată pe înțelesul tuturor, de G. HAMMER.

Nu este ciudat, că o chestiune, ca aceea a «banilor», a valutei, de-o importanță absolut covârșitoare în viața economică a popoarelor civilizate, să fie încă și azi așa de puțin cunoscută și mai ales așa de superficial apreciată?

¹⁾ Se pare că guvernul român ar da ușor autorizațiuni de importațiune întru cât importul acesta nu ar pricinui o exportare imediată de capitaluri, ceea ce este cazul cu operațiunea ce expunem aci.

Toată lumea să plânde de scumpete, chiar și aceia cari nu o simt și caută explicare în fel și chip, dar prea puțini sunt aceia, cari văd răul principal în «bani», în sistemele valutare de azi.

Fiind chestiunea valutei azi de-o arzătoare actualitate, începând cu No. acesta, vom publica în revista noastră câteva capitole din broșura cu titlul de mai sus apărută anul trecut, în Stuttgart (Germania) care privește și prezintă chestiunea valutei dintr'un punct de vedere cu totul deosebit față de sistemele valutare existente. E vorba de așa numita «valuta absolută» al cărei descoperitor și ager propovăduitor este Silvio Gesell, mare comerciant și financiar din Argentina, german de origine. Principiul fundamental al acestei teorii este: stabilitatea generală a prețurilor prin acomodarea sumei banilor din circulațiune la cantitatea bunurilor din circulațiune.

Iată cum ne prezintă aceste principii broșura amintită:

1. Importanța netăgăduită a chestiunii valutare.

Dintre toate problemele mari ale vieții național-economice, chestiunea valutei preocupă de sigur pe cei mai puțini dintre oamenii zilei. Majoritatea covârșitoare preste tot nu se gândește la această chestiune, mulți o socotesc ca fiind de prea puțină importanță și dintre puținii, cari o privesc mai de aproape, rar se găsește câte unul, care să nu ajungă prea curând la concluzia, că chestiunea valutară este așa de complicată și de greu de pătruns, încât la o clarificare a ei nici nu e de gândit.

Chestiunea valutară apare însă de nepătruns numai din motivul, că a fost până acum prezentată în lumină falsă și în cuvinte cu două și mai multe înțelesuri. Astfel d. e. noțiunea „valoare“, așa cum se cunoaște în general, a dat naștere la o mulțime de rătăcirii adânci. Dacă se va prezenta însă chestiunea în mod clar și cu noțiuni precise, cari să nu lase îndoială de înțeles, se va vedea, că ea nu este nici pe departe așa de nebuloasă, precum se crede azi. Dar nu numai atât. Cel ce 'și va lua curajul să se aprofundeze în studiarea acestei chestiuni și nu se va lăsa descurajat de greutatea aparente, va ajunge fără 'ndoială să se convingă, că chestiunea valutei nu este numai de-o importanță generală, ci că-l privește și pe fiecare în parte și foarte de aproape.

Cine 'și va fi dat odată seama, că toate contractele de datorii, de serviciu, de asigurare etc. sunt expuse unei neconținute falsificări, până atunci, până când nu vom avea o valută pe baze național-economice, acela se va convinge îndată, că problema valutară este una dintre cele mai importante baze ale întregii vieți economice*) și că ea îl privește pe fiecare individ foarte de aproape. Aceasta mai ales, pentru-că

*) Cel dintâiu și cel mai însemnat factor al vieții economice este munca, apoi urmează valuta.

valuta este în cea mai strânsă legătură cu starea prețurilor deci cu traiul de toate zilele.

Ce folos are *muncitorul* de rezultatul cu greu dobândit al unei greve, care i-a adus o urcare de, să zicem 10%, la plată, dacă scurt după aceea se urcă și prețul alimentelor, una cu altă, tot cu 10%. Sau, ce face *întreprinzătorul*, care calculându-și la o anumită epocă valoarea mărfurilor după prețul zilei își plasează o parte a capitalului în scrisuri fonciare cu dobândă fixă, dacă fără de veste, se trezește într-o bună zi cu o scădere vertiginoasă a prețurilor, care-i trage dungă preste toate socotelile lui și 'l aduce pe marginea prăpastiei?

Funcționarii *cu salare fixe* nu sunt astăzi în cea mai tristă situație? Și la aceasta de sigur nu numai răsboiul e cauza, când bine știm că aceia și mai înainte erau neconținut înșelați în răsplata dreaptă a muncii lor și anume prin faptul, că puterea de cumpărare a salariului lor scădea din an în an.

Nu este o curată nebunie să te trudești, trăgându-ți dela gură, ca să pui la o parte un procent oarecare din venitul tău, pentru zile de bătrânețe, dar în același timp să nu te gândești de loc la aceea, că puterea de cumpărare a acestor trudite economii este în pericol a scădea cu 20—30%, până la vremea când ar fi să ai lipsă de ele?

Cum vom judecă pe un om, care vrând să umple un vas cu o fluiditate oarecare, pe când își dă toată silința, ca la umplere nu cumva să se verse un strop din aceea, pe atunci habar n'are că vasul e găurit la fund?

2. Valoare și putere de cumpărare.

Cu greu vei putea da de un studiu de economie națională, în care să nu întâlnești cuvântul «*valoare*». Căutând însă să te convingi, că ce înțelege autorul sub acest cuvânt, vei vedea numai decât, că aceasta ar fi numai în zadar. Această neprecizare este motivul principal, că în chestiunile național-economice și mai ales în cele financiare stăpânește atâta întunecare și că se cheltuesc atâtea vorbe goale fără nici un rezultat.

Vrem să arătăm aici mai întâiu de toate, ce înțelegem noi sub «*valoare*» și rugăm insistent pe cetitorii noștri să-și noteze bine și să nu piardă nici pe un moment din vedere definițiunea, ce-o vom da.

Valoarea unui lucru oare-care este suma de bani, ce se plătește la vânzarea lui.

Cine vrea să înțeleagă altfel cuvântul, «*valoare*» e liber să o facă, dar în acest caz să nu-și mai piardă vremea, cetind cele ce urmează. De sine înțeles, că cuvântul «*valoare*» mai poate avea și alte înțelesuri. Astfel, vorbind despre valoarea unei opere de artă, în acest caz *nu e necesar* să mă gândesc la suma de bani, cu care aceea operă ar fi de cumpărat. Și dacă afirm că cea mai înaltă valoare în viață a unui bărbat este o soție bună, *nu mă pot* gândi la o anumită sumă de bani. Dacă însă vorbim de *valoare* în

chestiuni economice, în aceste cazuri să nu se înțeleagă sub aceea altceva, decât suma de bani obținută la vânzare.

Din acestea reiese clar, că e cu totul absurd să vorbim despre «*valoarea*» banilor noștri de azi. O bancnotă de 20 Lei (sau Cor.) are totdeauna o valoare de 20 Lei (sau Cor.) și o piesă de 10 bani (sau fileri) o valoare de 10 bani (sau fileri). Banul nostru de azi deci nu poate scădea în valoare și de aceea dăm anză numai la încurcături și neclaritate, când vorbim despre «*devalvarea banilor*». Ce este a se înțelege sub aceasta nenorocită expresiune, e cu totul altceva. Mărfurile se devalvează, dacă devin mai ieftine iar munca se devalvează, dacă scad plățile pe când banii nu se devalvează decât poate prin faptul, că dintr'o monetă lipsește o bucată sau o bancnotă se rupe.

Și totuș știm, că nici banii *cu toată însușirea lor de a-și păstra valoarea* nu sunt nici pe departe ceva, în ce te-ai putea încrede. Dacă d. e. un pantofar care primia în tinerețe câte 15 Lei pentru o păreche de ghete făcute de el, trebuie să plătească la bătrânețe, din economiile sale cu greu adunate pentru o păreche de ghete de aceeași calitate Lei 25, în acest caz evident că la banii cruțați «*ceva*» nu este în ordine.

Pentru ce avem noi adecă nevoie de bani? Să-i mâncăm și să-i îmbrăcăm, în înțelesul real al cuvântului, nu putem. «*Banii*», zice foarte nimerit Bendixen sunt legitimația de a primi contra-prestațiuni în baza unor prestațiuni anterioare.

Să ne întoarcem la pantofarul de care am amintit. Acesta încassă în tinerețele sale pentru 10 părechi de ghete confecționate de dânsul Lei 150— și credea că la bătrânețe, când nu va mai putea lucra, pentru 150— Lei cruțați își va putea procura iarăși 10 părechi de ghete de aceeași calitate: așa dară contraprestațiuni în bază de prestațiuni anterioare. De oarece însă el la bătrânețe e silit să plătească Lei 25— pentru o păreche de ghete bune, cu cei Lei 150— economiși nu-și va putea cumpăra decât 6 părechi de ghete de aceeași calitate.

Pe când cu Lei 150— se cumpărau mai înainte 10 părechi de ghete, azi se cumpără cu aceeași sumă numai 6 părechi. Vom zice deci că *puterea de cumpărare a banilor* relativ la ghete a scăzut în proporția de 10:6.

Puterea de cumpărare a banilor poate și crește și anume atunci, când scad prețurile. Pe când de ex. în Germania, după introducerea valutei de aur, prețurile mărfurilor scădeau încontinuu câțiva ani de-a rândul, puterea de cumpărare a banilor creștea. Molarul primia pentru aceeași sumă de bani nu 2, ci 3 hl de grâu, pe când plugarul și proprietarul de pământ, cari mai înainte își plăteau anuitățile la împrumuturile lor hipotecare din 2 hl grâu, acum trebuiau să jertfească 3 hl grâu în același scop. Și mulți s'au și ruinat din pricina aceasta.

Ceeace deci ne interesează pe noi la bani nu e valoarea lor. Dacă ceeace e scris pe o monedă, sau pe o bancnotă oarecare, e valabil, natural că această valoare nu se schimbă, adică banul își păstrează valoarea. Stabilitatea valorii nu este așadar o calitate bună a banilor noștri de azi.

Pe noi ne interesează la bani numai *puterea lor de cumpărare*. Să fie aceasta mare sau mică? Să scadă, sau să crească?

Cumpărătorul ar dori de sigur, să se urce, ca el cu banii săi să-și poată cumpăra cât mai multe mărfuri și cât mai mari servicii. Vânzătorul din contră, ar dori să scadă puterea de cumpărare a banilor, ca astfel el pentru banii ce-i primește să dea cât mai puține mărfuri. Deoarece însă cumpărătorii și vânzătorii sunt egal împărțiți peste toată țara, după ce fiecare poate fi atât cumpărător cât și vânzător, vom putea fi numai atunci drepti, *dacă vom ține exact calea de mijloc* între ambele dorințe. *Puterea de cumpărare a banului preste tot să nu se schimbe.*

De aceea noi vrem să avem o *valută echitabilă și dreaptă*, care să asigure banului o *putere de cumpărare constantă*, neschimbăcioasă. Dacă și cum este aceasta cu putință, vom arăta în cele următoare.

Trad. de Sofr. Roșca.

Organizația comerțului cu lemne de foc.

Resortul agriculturii și comerțului a emis cu data de 1 crt. și sub Nr. 8900/919 o ordonanță referitoare la reglementarea comerțului cu lemne de foc și aprovizionarea oficiilor. Ordonanța conține următoarele dispoziții.

1. Pentru asigurarea aprovizionării cu lemn de foc a oficialității de aici cât și a celei din vechiul Regat, precum și pentru regularea esportului de lemn în legătură cu valuta, resortul Agr. și Com. în înțelegere cu Resortul de Comunicație etc. a decis să institue în cadrul Resortului Agr. o secție specială sub denumirea «Resortul Agricultură și Com. secția comerțului cu lemn».

2. Se mențin alineatele 1 și 3, ale ordonanței Nr. 6900/C. din 19 Iulie 1919 și adică: toți comercianții, exploataorii și detentorii de lemn de foc sunt obligați a anunța cantitățile ce au în posesiune până la 15 August 1919 la Resortul Agr. și Com. în Sibiu, indicând cantitatea, locul de exploatare, locul unde se află depositul, precum și gara de încărcare.

Despre depozitele de lemn de foc se va purta evidență, în care se vor trece cantitățile produse, precum și vânzările.

3. Stocurile produse după 15 Aug. a. c. sunt obligați proprietarii, posesorii sau detentorii etc. de stocuri de lemn de foc a le anunța fără vre o altă

provocare la 1 Noemv. 1919, 1 Februarie 1920 și 1 Maiu 1920.

4. Din toate cantitățile cari au fost obligate a se anunța cu 15 Aug. 1919, proprietarii și deținătorii etc. sunt datori pentru acoperirea trebuințelor oficialității a contracta, după îndrumările date de *secția comerțului de lemn*, 30% cu prețul de 1,600 cor. 10,000 kgr. ab vagon.

Din cantitățile anunțate resp. produse după 15 Aug. 1919, Resortul Agricultură și Comerț își rezervă de asemenea dreptul la caz de trebuință a-și asigura cele 30% pentru scopul de mai sus.

5. Exploatarea în regie ale orașelor, fabricelor, comunelor, instituțiilor etc. făcute exclusiv pentru trebuința proprie, sunt scutite de obligamentul de a livra cele 30% fixate în p. 4.

6. Nu sunt datori a anunța din stocul lor aceia cari produc, posed sau dispun anual mai puțin ca de 10 vagoane lemne.

7. Regiunile silvice cari posed surplusuri de lemn de foc, destinate pentru comerț, le vor anunța aceste direct Secției silvice a Resortului.

8. Toate contractele de vânzare resp. cumpărare de orice fel de material de lemn gata, încheiate înainte de 1 Ian. 1919 își pierd valabilitatea deodată cu emiterea acestei ordonanțe, întrucât nu vor avea aprobarea specială a Resortului de Agricultură.

Excepție dela aceasta fac acele contracte, cari s'au încheiat cu instituțiuni (instalațiuni, stabilimente și oficii) de stat aflătoare pe teritoriul României întregite.

9. Toate Resorturile vor anunța prin un tablou până cel mult la 15 Sept. a. c. cantitățile de lemn de foc necesare pentru toate oficiile de sub jurisdicțiunea resp. Resort, de pe întreg teritoriul de sub administrația Cons. Dirig.

10. Tablourile vor fi înaintate Resortului Agricultură, Secției Comerțului cu lemn, Sibiu, Hermannsplatz Nr. 9, indicându-se adresa oficiului și gara, apoi cantitatea necesară lunar, începând cu 15 Oct. a. c. și sfârșind cu 15 Aprilie anul viitor. Cantitatea este a se anunța în vagoane, socotindu-se pe vagon 20 metri cubici.

11. Cei ce nu vor înainta tabloul la timp, nu vor putea beneficia de lemnele cu preț redus.

12. În acest tablou se vor trece numai acelea oficialități, cari nu se pot aproviziona pe altă cale.

13. Pentru a se putea face o distribuție dreaptă, se invită toate autoritățile să observe și controleze cu deosebită strictețe compunerea tablourilor, ca astfel nici un oficiu să nu anunțe mai mare cantitate decât strictul necesar pentru sezonul de încălzire.

14. Resortul Agricultură i-și rezervă dreptul să facă ori când și ori unde controlul cantităților anunțate. Abuzurile se vor pedepsi cu asprime.

15. Cei cari au contractat și furnizează în regulă cantitatea obligată, vor avea dreptul să vândă cele 70% liber în intern.

Permisele de transport le vor obține pe trei luni înainte.

Liferantul care a contractat cvota de lemne conform punctului 4 poate primi în baza acestei ordonanțe permise pentru întreaga cvotă de 70% a cantității anunțate, dacă a liferat în regulă cele 30% pentru oficialitate.

În cadrele celor 70% vor putea participa liferanții și la esport cu cantități egale livrate pentru oficialitate și pe lângă o autorizație specială ce vor primi din caz în caz din partea Resortului de Agricultură.

Pentru a obține astfel de autorizări, reflectanții au a înaintă la Secția Comerțului cu lemn cerere în scris.

16. Esportul se va face numai cu acele permise de transport, cari vor fi vizate de Resortul Agricultură și Comerț și provăzute cu clauzula «*Valabil pentru esport*», fără a mai cere permis separat de esport.

17. Acei proprietari de stocuri, liferanți etc. cari au în posesiunea lor permise pentru lemne de foc, fie de transport sau esport, primite dela Resortul Comunicației, sau dela altă autoritate (organ) înainte de 1 Sept. 1919 și pe cari nu le-au folosit încă, trebuie prezentate Secției Comerțului cu lemn.

18. Comerț cu lemn pot face numai acei negustori de profesie, cari sunt înregistrați în regulă.

19. Comerțul intermediar (catenar) este strict interzis.

20. Ca teritorii pentru comerțul intern se consideră teritoriul de sub administrația C. D.

21. Cei ce nu vor îndeplini dispozițiunile din aceasta ordonanță, comit contravenție, care se va pedepsi cu închisoare până la 6 luni și amendă în bani până la 100,000 coroane, iar lemnele asupra cărora s'a comis contravenția, se vor confiscă în favorul statului.

22. Cumpărarea și vânzarea în intern a lemnului de construcție (cherestea) este liberă.

Toate ordonanțele anterioare în aceasta chestiune se scot din vigoare.

Ordonanța prezentă intră în vigoare la 1 Septembrie 1919.

Sibiiu, la 1 Septembrie 1919.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 modificată,

a Comandamentului trupelor din Transilvania.

Vor fi considerați ca infractari: acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colportă, comentă în orice chip știri fie adevărate fie imaginare sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare sau orice chestiuni privitoare la armata română, 2 Aceasta infracțiune se va judecă și condamna de pretori în

prima și ultima instanță cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona sau tradă, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare pe timp de războiu.

CRONICĂ.

Banca de Scot a României din București își sporește capitalul social dela Lei 20 milioane la Lei 40 milioane, prin o nouă emisiune de 40000 acții à K 500.— nominal. Prețul de emisiune este Lei 600.— Subscrierea a început la 10 crt. și durează până la 20 crt

Tarif postal nou. Au intrat în vigoare taxe noave pentru scrisori și mandate postale. Pentru scrisori: cărți postale 20 fil., scrisori (obicinuite) până la 20 grame 20 fil., pentru fiecare 20 grame următoare 10 fil.; taxă de recomandațiune 50 fil.; taxă de reclamațiune 50 fil. Imprimare de fiecare 50 grame 6 fil. blanchete de telegrame 10 fil.; telegrame, de fiecare cuvânt 16 fil. Pentru mandate postale: până la K 25 taxa este 25 fil.; până la K 50— 50 fil.; până la K 75— 75 fil.; până la K 100 K 1.—; până la K 200— K 1'50; pentru imanuare la domiciliu, unde aceasta este introdusă 10 fil.; până la K 300— K 2.—; până la K 400— K 2'50; și până la K 500— K 3.—; pentru inmanuare la domiciliu, unde aceasta este introdusă 10 fil.

Valorile evacuate la Budapesta. Aflăm dela o persoană de toată încrederea, care a cercetat zilele trecute Budapesta, și în urma situației sale este în măsură a fi exact informată, ca știrea, că valorile depozitate la băncile din Budapesta ar fi fost confiscate de comuniști, nu corăspunde faptelor. Valorile se află în ființă la bănci, cari însă în sensul unei ordonanțe a guvernului nu le pot libera deocamdată celor în drept.

Se așteaptă o nouă ordonanță a guvernului actual, prin care ordonanțele guvernului comunist vor fi revocate și băncile resp. deponenții vor putea dispune liber asupra depozitelor lor de efecte și alte valori.

Sunt deci prospecte, ca încă în cursul anului curent cei în drept să ajungă în posesiunea valorilor lor.

Sulevăm cu acest prilej ideea, ca pentru a evita între împrejurările grele de călătorie de azi deplasarea a prea multor persoane la Budapesta și din punctul de vedere al cheltuelilor readucerea în țară a valorilor băncilor noastre să se facă, la timpul său, sau prin «Solidaritatea» sau prin reprezentanții băncilor noastre mai mari, de unde vor putea fi mai ușor distribuite celor în drept.

BIBLIOGRAFIE.

Câteva cuvinte de Carol A. Jahoda, consilier al Camerei de comerț și industrie, exploatator de păduri și ferestre în Cluj.

Este prima publicație în limba română a Camerei de comerț și industrie din Cluj, rămasă în vechia ei organizație, adică ungurească și editată din prilejul congresului economic, convocat pe 1 Sept. a. c. la București și amânată pe 19 crt. În acest fascicoul de 7 pag. Camera cere unificarea camerilor de comerț și industrie din întreaga țară și suprimarea speculei și a comerțului clandestin etc.

La „Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu află aplicare imediată

Mai multe puteri de lucru auxiliare.

== Pot fi și femei. ==

Se preferă cei sau, cele ce au deja praxă de birou. Plata după învoială.

Ofertele să se înainteze Direcțiunii «Albinei» în Sibiu. 1-3

„Arădana“, societate comerc. și industr. pe acțiuni, Arad

Prospect.

Pe baza hotărârii adunării generale de constituire ținută în 31 August a. c. capitalul societății noastre se urcă dela K 5.000.000 la K 8.000.000 despre ceace se face nouă emisie de acțiuni pe lângă următoarele condițiuni:

Se emit 6.000 buc. acții cu valoarea nominală de K 500.— per bucată.

Din valoarea nominală a fiecărei acțiuni se plătește la iscălire minimum 30% plus 30 cor. spese de fondare, iar restul de 70% se va plăti în rate egale la 1 Noembrie și 31 Decembrie anul curent.

Terminul până când se primesc subscrieri de acțiuni este 15 Octombrie a. c.

Acțiunile se pot subscrie în Arad, la casa institutului nostru precum și la institutul «Victoria» Arad, în județ la toate filialele sale precum și la institutul «Codrul» Buteni, «Crișana» Brad și filialele sale Gurahonț și Halmagiu, la «Mureșanul» Maria-Radna, «Lipovana» Lipova, «Nădlăcana» Nădlac, «Albina» Sibiu precum și la sucursalele sale Brașov,

Lugoș, Târgu-Mureș și Mediaș la «Bihoreana» Oradea-Mare, la Timișoara, și la «Ardeleana» Oraștie. Prospectele sunt a se remite institutului nostru la 15 Octombrie.

Arad, la 31 August 1919.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Eugen Costina
președinte.

Maxim I. Vulcu
vice-președinte.

MEMBRII:

Vasile Goldiș
Dr. Mihai Marcus
Teodor Stan
Aurel Dimitrescu
Ioan Chera
Romul Ganea

Dr. Iustin Marșieu
Cornel Lazar
Iustin Olariu
Augustin Buda
Dr. Eugen Barbul
Dr. Moroianu

1-2, Dr. Teodor Papp

Drepturile, datorințele și responsabilitatea
== comitetului de supraveghiere ==

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

== Prețul K 3.—. ==

Se poate comandă la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor din direcțiune

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

※ Prețul K 3.—. ※

Se poate comandă la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.